

فلسفه بیانیه گام دوم با تأکید بر مقاصد بین‌المللی انقلاب اسلامی

سید احمد رهنمایی*

چکیده

فلسفه بیانیه گام دوم چیستی، چرایی و چگونگی بیانیه را تبیین می‌نماید. پیرو چنین برداشتی، مقاله حاضر سعی دارد، با تمرکز بر ابعاد برون مرزی بیانیه، به تشریح ماهیت بین‌المللی بیانیه بپردازد و سوگیری بیانیه نسبت به مقاصد بین‌المللی انقلاب اسلامی را آشکار سازد. در این تحقیق از روش توصیفی - تحلیلی با رویکرد اکتشافی - استنتاجی استفاده شده است. مقاله درصدد است بر اساس فرازها و واژگان اساسی بیانیه و سایر بیانات مقام معظم رهبری، به مثابه اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی و احیاناً نمونه شواهدی که نشان از تأثیر چشم‌گیر امواج انقلاب اسلامی بر جوامع اسلامی و غربی دارند، تجزیه و تحلیل روشنی از بیانیه با تمرکز بر مقاصد بین‌المللی ارائه نماید. یافته‌ها حاکی از آن است که انقلاب اسلامی در گام دوم در سطح بین‌المللی فراتر از مرزهای جغرافیایی ایران، به اقتدار و تعیین عمق استراتژیک خود نزدیک‌تر می‌شود تا زمینه را برای برپایی تمدن بزرگ اسلامی بیش از پیش فراهم آورد.

واژگان کلیدی

فلسفه بیانیه، انقلاب اسلامی، بیانیه گام دوم، مقاصد بین‌المللی، مقام معظم رهبری.

*. دانشیار گروه علوم تربیتی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی و مدرس گروه معارف اسلامی.

rahnama@qabas.net

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۰/۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۴/۱۳

طرح مسئله

انقلاب پرشکوه ملت ایران که بزرگ‌ترین و مردمی‌ترین انقلاب عصر جدید است، تنها انقلابی است که یک چلهٔ پر افتخار را بدون خیانت به آرمان‌هایش پشت سر نهاده و در برابر همهٔ وسوسه‌هایی که غیرقابل مقاومت به نظر می‌رسیدند، از کرامت خود و اصالت شعارهایش صیانت کرده و اینک وارد دومین مرحلهٔ خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است. (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷، بند نخست بیانیه)

با توجه به سه «مرحلهٔ خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی» فوق است که انقلاب اسلامی می‌رود تا در مسیر تحقق بخشیدن به اهداف و مقاصد بین‌المللی، طی دومین دورهٔ چهل‌سالهٔ خود گام‌های بلندتر و استوارتری بردارد. به فرمایش مقام معظم رهبری، نسل کنونی پیش به سوی «فرایند بزرگ و جهانی چهل سال دوم» در حرکت است. (همان) در این خصوص، روش اکتشافی - استنتاجی، به فهم و درک دقیق‌تر مسئله و کشف راه‌حل آن کمک شایانی خواهد کرد.

بیانیه گام دوم فراتر از یک منشور انقلابی و متعالی‌تر از یک پروتکل سیاسی، به مثابهٔ مهم‌ترین سند بالادستی نظام جمهوری اسلامی برای یک بازهٔ زمانی چهل ساله صدور یافته است تا اولاً حیات و بالندگی انقلاب را به نمایش بگذارد، ثانیاً مسیر پیش‌روی نظام را به تصویر بکشد و ثالثاً استواری گام‌ها را در پیشبرد اهداف بین‌المللی نظام مورد تأکید قرار دهد. صدور این بیانیه نشان از عمق ایمان و احساس صادرکنندهٔ آن نسبت به اهداف و آرمان‌های متعالی انقلاب اسلامی دارد. کافی است به سرفصل‌های بیانیه و عناصر مندرج و اهداف مورد نظر رهبری در آن توجه ویژه مبذول شود تا ماهیت بیانیه روشن‌تر گردد.

سرفصل‌های بیانیه با پرداختن به عناوینی چون: انقلاب اسلامی آغازگر عصر جدید، شعارهای جهانی و فطری، نظام انقلابی، پایبندی به اصول، مرزبندی با رقیبان و دشمنان، تقابل اسلام و استکبار، مدیریت جهادی، عزت و اقتدار، زیربنای عمیق و اصیل ایمانی، نگاه خوش‌بینانه به آینده، معنویت و اخلاق، عدالت و مبارزه با فساد، استقلال و حریت، و... ماهیت بیانیه را آشکار می‌سازند. قلمروهای سه‌گانهٔ شخصی، اجتماعی و فرهنگی با عناوین «خودسازی»، «جامعه‌پردازی» و «تمدن‌سازی» تا حدود زیادی جهت‌گیری بیانیه را نشان می‌دهند و رابطهٔ این سه مقوله را در سطح بین‌المللی روشن می‌سازند. پیرو چنین اهدافی، بیانیهٔ گام دوم در جایگاه یکی از مهم‌ترین اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی، دارای ماهیتی فراملی، فرانسلی و فرازمانی است؛ ماهیتی که از ظرفیت بسیار بالایی برای ایجاد تحولات جهانی در عصر جدید با گرایش انسان‌سازی و جامعه‌پروری و تمدن‌سازی برخوردار است.

اهداف بیانیه

بخش مربوط به اهداف بیانیه برجسته‌ترین عاملی است که فلسفه صدور بیانیه را آشکار ساخته، ما را با حکمت چنین اقدامی از جانب رهبری آشنا می‌کند. همان‌گونه که اشارت رفت، اهداف بیانیه سه قلمرو مهم عالم انسانی یعنی عرصه‌های شخصی، اجتماعی و فرهنگی - تمدنی را پوشش می‌دهد. از جنبه شخصی، توصیه به معنویت و اخلاق، یکی از اهداف والای بیانیه را دربرمی‌گیرد. این مهم از منظر قرآن در راستای پیراستگی و آراستگی و با اقدام به خویشن‌یابی و خویشن‌بانی و خویشن‌سازی^۱ میسر خواهد گشت. در همین راستا، انقلاب اسلامی به پشتوانه «رویکرد دینی و اخلاقی در جمهوری اسلامی، دل‌های مستعد و نورانی به‌ویژه جوانان را مجذوب کرد و فضا به سود دین و اخلاق دگرگون شد. مجاهدت‌های جوانان در میدان‌های سخت از جمله دفاع مقدس، با ذکر و دعا و روحیه برادری و ایثار همراه شد و ماجراهای صدر اسلام را زنده و نمایان در برابر چشم همه نهاد». (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷: ۲۵)

از جنبه اجتماعی، پرورش جامعه کمال‌یافته براساس روابط اجتماعی صحیح و سالم و ملتزم به باورها و ارزش‌های اسلامی هدف مهم دیگری است که بیانیه بر تحقق آن تأکید می‌ورزد. جلوه‌هایی از این هدف حیاتی و بنیادین در فرازهایی از بیانیه به صور زیر بیانگر آن است که انقلاب اسلامی مشارکت مردمی را در مسائل سیاسی مانند انتخابات، مقابله با فتنه‌های داخلی، حضور در صحنه‌های ملی و استکبارستیزی به اوج رسانید و در موضوعات اجتماعی مانند کمک‌رسانی‌ها و فعالیت‌های نیکوکاری که از پیش از انقلاب آغاز شده بود، افزایش چشمگیر داد. پس از انقلاب مردم در مسابقه خدمت‌رسانی در حوادث طبیعی و کمبودهای اجتماعی مشتاقانه شرکت می‌کنند. (همان: ۲۲)

بیانیه به لحاظ هدف متعالی خود با چشم‌اندازی به گستره جهان در اندیشه برپایی تمدن بزرگ اسلامی است. فراز زیر اهمیت توجه به ساحت بین‌المللی را در بیانیه به تصویر کشانده است.

عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن؛ این هر سه شاخه‌هایی از اصل «عزت، حکمت، و مصلحت» در روابط بین‌المللی‌اند. صحنه جهانی امروز شاهد پدیده‌هایی است که تحقق یافته یا در آستانه ظهورند. تحرک جدید نهضت بیداری اسلامی براساس الگوی مقاومت در برابر سلطه آمریکا و صهیونیسم، شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آنها در منطقه، گسترش حضور قدرتمندان سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع

---

۱. قرآن در قلمرو انسان‌سازی در ساحت شخصی بر سه فعالیت نفسانی تأکید می‌ورزد: خویشن‌یابی، خویشن‌بانی و خویشن‌سازی؛ به آیات ۱۰۵ سوره مائده، ۶ سوره تحریم و ۹ سوره شمس و تفسیر آنها مراجعه شود.

آن در سراسر جهان سلطه؛ اینها بخشی از مظاهر عزت جمهوری اسلامی است که جز با شجاعت و حکمت مدیران جهادی به دست نمی‌آید. (همان: ۴۶)

سوگیری بیانیه نسبت به مسائل و جریان‌هایی در ساحت بین‌الملل

انقلاب اسلامی ایران همچنان که طی چهل سال گذشته الگوی سرآمد مقاومت و حریت و استقلال جوامع بشری به‌ویژه جریان‌ها و جنبش‌های عدالت‌خواه در برابر ظلم و استبداد و استکبار در اقصی نقاط جهان بوده است،^۱ بناست در سایر ساحت‌ها، از جمله عرصه‌های علمی و پزشکی و فناوری و تسلیحاتی نیز الگوی درس‌آموزی برای سایر کشورها و ملت‌های در حال پیشرفت به‌شمار رود. پیشرفت‌های چشمگیر ایران پس از انقلاب اسلامی به موازات جوانمردی و مروت انقلابی، صداقت و صراحت و اقتدار و هم‌دردی و همراهی با مظلومان و مستضعفان همواره مایه‌ی مباهات و سربلندی ایران و ایرانی بوده است. (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷: ۱۶ - ۱۵)

از منظر مقام معظم رهبری، «عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن» به‌منزله‌ی فروعی از اصول سه‌گانه‌ی «عزت، حکمت و مصلحت» مبنای روابط بین‌الملل انقلاب اسلامی به‌شمار می‌روند. (حیدری، ۱۳۹۹: ۷۰) بر پایه‌ی این، رهبر انقلاب در خصوص عنصر نخست، برخی از جلوه‌های عزت ملی در عهد جمهوری اسلامی را به پدیده‌ها و اموری چون «تحرك جدید نهضت بیداری اسلامی بر اساس الگوی مقاومت در برابر سلطه‌ی آمریکا و صهیونیسم، شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه‌ی غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آنها در منطقه، گسترش حضور سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع آن در سراسر جهان سلطه» منسوب دانسته، اظهار داشته‌اند: «اینها بخشی از مظاهر عزت جمهوری اسلامی است که جز با شجاعت و حکمت مدیران جهادی به دست نمی‌آید». (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷)

از مواردی چون بندهای شماره ۴ و ۷ زیرمجموعه‌ی «برکات بزرگ انقلاب اسلامی» بیانیه‌ی چنین برداشت می‌شود که ارتقاء بینش سیاسی و فهم عموم مردم نسبت به مسایل رایج بین‌المللی به‌ویژه در خصوص موضوعاتی چون چنایات غرب به سرکردگی آمریکا علیه ملت‌های مستضعف جهان

۱. بنا به اعتراف برخی از فعالان جنبش‌های مردمی نظیر جنبش وال استریت و جلیقه زردها، انقلاب اسلامی ایران برای این قبیل جنبش‌ها الهام بخش بوده است. ر. ک. کالب موپن (عضو فعال جنبش وال استریت)، در مصاحبه‌ی اختصاصی با خبرگزاری رسا، ۱۸ بهمن ۱۳۹۳ و باز نشر توسط شفقنا و خبر فارسی ۱۲ شهریور ۱۳۹۸.

<http://shafaqna.com/persian/other-news2/item105669/>

<https://khabarfarsi.com/u687554/>

ر. ک: گفتگوی الکساندر بیوویس چپوا (از سخنگویان جلیقه زردها)، با خبرگزاری آنا ۲۳ آذر ۱۳۹۷.

<https://www.mashreghnews.ir/news919468/>

به‌خصوص مردم فلسطین و افزون‌براین مقاومت افتخارآمیز در برابر مستکبران جهان را باید برجسته‌ترین و شاخص‌ترین مسایل در روابط خارجی تلقی کرد. (همان)

رهبر انقلاب با بیان اینکه «جمهوری اسلامی، متحجر و در برابر پدیده‌ها و موقعیت‌های نو به نو، فاقد احساس و ادراک نیست»، بر این نکته تأکید می‌ورزند که چنین نظامی «به اصول خود به شدت پایبند و به مرزبندی‌های خود با رقیبان و دشمنان به شدت حساس است. با خطوط اصلی خود هرگز بی‌مبالاتی نمی‌کند و برایش مهم است که چرا بماند و چگونه بماند». از این فراتر، همچون گذشته، اما با تفاوتی چشمگیر و معنادار، تقابل ایران مقتدر با چالش‌هایی است که مستکبران به سرکردگی آمریکا پیش‌روی جمهوری اسلامی ایجاد کرده‌اند. این تقابل متفاوت در بیانیه بدین‌صورت ترسیم یافته است:

اگر آن روز چالش با آمریکا بر سر کوتاه کردن دست عمال بیگانه یا تعطیلی سفارت رژیم صهیونیستی در تهران یا رسوا کردن لانه جاسوسی بود، امروز چالش بر سر حضور ایران مقتدر در مرزهای رژیم صهیونیستی و برچیدن بساط نفوذ نامشروع آمریکا از منطقه غرب آسیا و حمایت جمهوری اسلامی از مبارزات مجاهدان فلسطینی در قلب سرزمین‌های اشغالی و دفاع از پرچم برافراشته حزب‌الله و مقاومت در سراسر این منطقه است. و اگر آن روز، مشکل غرب جلوگیری از خرید تسلیحات ابتدایی برای ایران بود، امروز مشکل او جلوگیری از انتقال سلاح‌های پیشرفته ایرانی به نیروهای مقاومت است. و اگر آن روز گمان آمریکا آن بود که با چند ایرانی خودفروخته یا با چند هواپیما و بالگرد خواهد توانست بر نظام اسلامی و ملت ایران فائق آید، امروز برای مقابله سیاسی و امنیتی با جمهوری اسلامی، خود را محتاج به یک ائتلاف بزرگ از ده‌ها دولت معاند یا مرعوب می‌بیند و البته باز هم در رویارویی، شکست می‌خورد. (همان)

مهم‌تر از همه تکلیفی است که برای تقابل و مرزبندی با آمریکا و هم‌پیمانان آن متوجه ملت و دولت است. این امر خطیر در بیانیه این‌گونه انعکاس یافته است:

امروز ملت ایران علاوه بر آمریکای جنایت‌کار، تعدادی از دولت‌های اروپایی را نیز خدعه‌گر و غیرقابل اعتماد می‌داند. دولت جمهوری اسلامی باید مرزبندی خود را با آنها با دقت حفظ کند؛ از ارزش‌های انقلابی و ملی خود، یک گام هم عقب‌نشینی نکند؛ از تهدیدهای پوچ آنان نهراسد؛ و در همه‌حال، عزت کشور و ملت خود را در نظر داشته باشد و حکیمانه و مصلحت‌جویانه و البته از موضع انقلابی، مشکلات قابل‌حل خود را با آنان حل کند. در مورد آمریکا حل هیچ مشکلی متصور نیست و مذاکره با آن جز زیان مادی و معنوی محصولی نخواهد داشت. (همان)

یادآوری می‌شود در راستای سوگیری بیانیه نسبت به مسایل بین‌الملل، سه مقوله اساسی بیش از هر عامل دیگری جلوه‌گری می‌کنند. این سه مقوله عبارتند از: تقابل دوگانۀ اسلام و استکبار، شعارهای جهانی انقلاب و غرب در آستانۀ احتضار که بدین صورت قابل شرح و بیانند:

۱. انعکاس تقابل دوگانۀ اسلام و استکبار در بیانیه

بیانیه گام دوم بر این نکته تأکید می‌ورزد که پس از پیروزی انقلاب اسلامی و به‌دنبال فروپاشی ابرقدرت شرقی از یک سو و نزدیک شدن راست مدرنیته به احتضار خود، از سوی دیگر، زمینه برای هم‌آوردی رو در روی انقلاب اسلامی با اردوگاه غرب به سرکردگی آمریکا فراهم آمد و در نتیجه، «تقابل دوگانۀ جدید «اسلام و استکبار» پدیده برجسته جهان معاصر و کانون توجه جهانیان شد». (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷: ۱۸) در دوران جنگ سرد، دو ابرقدرت وقت شرقی و غربی، بر تقسیم جهان به دو بلوک شرق و غرب اهتمام جدی داشتند، گرچه در باطن هر کدام به حذف رقیب از صحنه می‌اندیشید و تلاش می‌کرد موقعیت برتر را از آن خود سازد. دشمن غربی انقلاب اسلامی چه‌بسا هیچ‌گاه تصور نمی‌کرد روزی جای رقیب سرسخت شرقی عوض شود و جمهوری اسلامی را در برابر خویش همچون کوهی بلند، استوارتر از رقیب پیشین خود مشاهده کند! در بیانیه مقام معظم رهبری تصریح شده است:

پس آنگاه انقلاب ملت ایران، جهان دوقطبی آن روز را به جهان سه‌قطبی تبدیل کرد و سپس با سقوط و حذف شوروی و اقمارش و پدید آمدن قطب‌های جدید قدرت، تقابل دوگانه جدید «اسلام و استکبار» پدیده برجسته جهان معاصر و کانون توجه جهانیان شد. (همان)

قدرت پیش‌رونده و پیش‌برنده انقلاب اسلامی فراتر از آنکه در جایگاه رقابت جدی با ابرقدرت غربی قرار گیرد، در روح و روان ملت‌ها و دولت‌های آزادی‌خواه و استقلال طلب نقش بسزایی برجای گذاشت، تا آنجا که متقابلاً برخوردهای کینه‌توزانه و ددمنشانه دشمنان را نیز در پی داشت. «بدین‌گونه مسیر جهان تغییر یافت و زلزله انقلاب، فرعون‌های در بسترِ راحت آرمیده را بیدار کرد؛ دشمنی‌ها با همه شدت آغاز شد». این برخوردها خود نشان دیگری از استیصال و درماندگی دشمن داشت و به فرمایش رهبر معظم انقلاب، «اگر نبود قدرت عظیم ایمان و انگیزه این ملت و رهبری آسمانی و تأییدشده امام عظیم‌الشأن ما، تاب آوردن در برابر آن همه خصومت و شقاوت و توطئه و خباثت، امکان‌پذیر نمی‌شد». (همان: ۱۹ - ۱۸)

جریان درماندگی دشمن با اقرار و اعتراف وی به ناتوانی خویش در برابر انقلاب اسلامی به اوج خود رسید. به سخنی روشن‌تر، «قدرت‌های انحصارگر جهان که همواره حیات خود را در دست‌اندازی

به استقلال دیگر کشورها و پایمال کردن منافع حیاتی آنها برای مقاصد شوم خود دانسته‌اند، در برابر ایران اسلامی و انقلابی، اعتراف به ناتوانی کردند». (همان: ۲۷)

از آن گذشته، به‌رغم همه ترفندها و شیطنتهایی که علیه انقلاب اسلامی در طول شبانه‌روز به‌ویژه از طریق رسانه‌ها و پایگاه‌های سخن‌پراکنی در گستره جهان در جریان است، هنوز کسی یا گروهی یا دولتی و یا حکومتی نتوانسته است از پیشروی و انتشار امواج انقلاب اسلامی در سطح جهان پیشگیری کند. قدرت‌های استکباری اگر می‌توانستند تاکنون صدها بار انقلاب اسلامی را زیروزبر و سرنگون کرده بودند.

۲. یادآوری شعارهای جهانی ماندگار در بیانیه با تأکید بر نقش آنها در گسترش امواج انقلاب اسلامی همان‌گونه که انتظار می‌رود، انقلاب اسلامی در برخی از نواحی جهان؛ میان جوامع اسلامی و غیراسلامی، الهام‌بخش بسیاری از حرکت‌ها و جنبش‌های انقلابی ضداستکبار و سرمایه‌داری بوده است. شرایط کنونی حاکم بر جهان، به‌ویژه دنیای مستضعفان نشان می‌دهد که تا تحقق منویات مقام معظم رهبری (دام‌ظله) در بیداری جهانی و به منصفه ظهور رسیدن آرمان‌های امام راحل (علیه‌السلام) مبنی بر گسترش «نهضت مستضعف در مقابل مستکبر - در تمام عالم» (امام خمینی، ۱۳۷۸: ۷ / ۲۹۲) و الگو قرار گرفتن «بسیج عمومی اسلامی ... برای تمام مستضعفین جهان و ملت‌های مسلمان عالم» (همان: ۱۲ / ۱۶۰؛ همو، ۱۳۹۲: ۴۶) فاصله زمانی چندانی باقی نمانده است. در همین راستا، حرکت پیش‌رونده انقلاب اسلامی و گسترش نهضت الهی امام خمینی (علیه‌السلام) تا حدود زیادی رهین شعارهای جهانی و ماندگار آن است. همان‌گونه که در بیانیه در خصوص «شعارهای جهانی، فطری، درخشان و همیشه زنده انقلاب اسلامی» تصریح شده است:

برای همه چیز می‌توان طول عمر مفید و تاریخ مصرف فرض کرد، اما شعارهای جهانی این انقلاب دینی از این قاعده مستثنا است؛ آنها هرگز بی‌مصرف و بی‌فایده نخواهند شد، زیرا فطرت بشر در همه عصرها با آن سرشته است. آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت، برادری، هیچ‌یک به یک نسل و یک جامعه مربوط نیست تا در دوره‌ای بدرخشد و در دوره‌ای دیگر افول کند. هرگز نمی‌توان مردمی را تصور کرد که از این چشم‌اندازهای مبارک دل‌زده شوند. هرگاه دل‌زدگی پیش آمده، از رویگردانی مسغولان از این ارزش‌های دینی بوده است و نه از پایبندی به آنها و کوشش برای تحقق آنها. (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷)

براساس شواهد و مستندات در صدور انقلاب اسلامی و تأثیرات آن بر بیداری اسلامی و جهانی و خیزش‌های گسترده مردمی در سطح جهان، می‌توان به نقش چشمگیر و فراگیر شعارهای مزبور اذعان

یافت. از باب نمونه، نصر دهبیری و تلاشان، در مقاله‌ای با عنوان «تأثیر انقلاب اسلامی ایران در بیداری اسلامی تونس»، می‌نویسند: «با توجه به گذشت چهار دهه از پیروزی انقلاب و استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران، تأثیر آن در برخی کشورها از قوه به فعل درآمده است ... افزایش ظرفیت و گسترش موج بیداری اسلامی تونس، ریشه در تأثیرپذیری از انقلاب اسلامی ایران دارد». (نصر دهبیری و تلاشان، ۱۳۹۳: ۷۴۳) پیرو تحقیق این دو نویسنده، «اسلام‌خواهی و مطرح شدن اسلام در قالب عامل بازدارنده در برابر منافع استعماری قدرت‌های بزرگ، استکبارستیزی و اوج‌گیری اندیشه ضدصهیونیستی در سطح منطقه و نیز شکل‌گیری، تقویت و الگوبرداری گروه‌ها و جنبش‌های اسلامی از انقلاب اسلامی ایران را می‌توان از حوزه‌های تأثیرگذاری انقلاب اسلامی ایران برشمرد». (همان)

به عبارتی، انقلاب اسلامی «در ابعاد جهانی - حتی در دنیای غیر اسلام - هم ... تأثیر گذاشت و توجه به قدرت مذهب در بسیج انسان‌ها را در دنیا مطرح کرد». (مقام معظم رهبری، ۱۳۸۰: سخنرانی) نهضت بیداری اسلامی ناشی از وقوع انقلاب اسلامی «از شمال آفریقا تا جنوب شرقی آسیا را درنوردید. مهم‌ترین نوآوری انقلاب اسلامی این بود که ساختار نظام را که عمدتاً براساس ابزار قدرت مادی شکل گرفته بود، با تکیه بر ابزار معنوی قدرت برهم زد و نشان داد که می‌توان بر پایه ارزش‌های اسلامی و حرکت‌های توده‌ای به قدرت رسید و جامعه را اداره نمود». (محمدی، ۱۳۹۳: ۱۳۹) این بیداری اسلامی آثاری را برجای نهاد که می‌توان به مواردی چون «ایجاد هسته‌های مقاومت و نهضت‌های آزادی‌بخش اسلامی در سراسر جهان اسلام (مانند لبنان)، شکل‌گیری جنبش‌های اسلامی در مالزی، اندونزی، مصر، تونس، و مراکش و همچنین به راه افتادن حرکت‌های اسلامی در آسیای مرکزی و جمهوری‌های مسلمان در فدراسیون روسیه» اشاره کرد. (همان)

انقلاب اسلامی در اثر تجربه‌های سهمگینی که در مصاف با دشمن غربی به دست آورد، آن‌چنان آبدیده و کارآموده شد که توانست با احراز جایگاه الگوی یک کشور به تمام معنا انقلابی، از گردنه‌های دشوار امنیتی و سیاسی عبور کند و تا عمق استراتژیک دریای مدیترانه، در حمایت از نهضت‌های اسلامی - مردمی منطقه نیز به پا خیزد و به مدد آنان برسد.

افزون‌براین، در کشورهای پیشرفته غربی نیز دنیا شاهد تحولات گسترده مردمی است که کم‌وبیش از نهضت امام خمینی علیه السلام الگو پذیرفته‌اند. از جمله به گزارشی از دو مورد پیش‌رو بسنده می‌شود:

۱. به گزارش شفقتا به نقل از رسا، کالب تی موپن،^۱ روزنامه‌نگار جوان انقلابی آمریکایی و از شخصیت‌های ضد امپریالیست آمریکا و از چهره‌های جوان و شناخته شده جنبش وال استریت، اظهار

1. Caleb T. Maupin.

داشت: «رهبر ایران به‌خوبی به این حقیقت واقف است که میلیون‌ها جوان آمریکایی با آغوش باز از تفکرات دیگر استقبال می‌کنند». این روزنامه‌نگار آمریکایی با اشاره به بیداری تدریجی جوانان آمریکا خاطر نشان کرد: «جوانان آمریکا به تدریج و آرام آرام احساس می‌کنند که مشکلی وجود دارد». وی افزود: «نامه رهبر ایران امیدی برای جوانان آمریکایی بود که بدانند در مبارزه برای عدالت تنها نیستند و افرادی در جهان هستند که خشم روز افزون خود را نسبت به رهبران آمریکا کتمان نمی‌کنند». (موپن، ۱۸ بهمن ۱۳۹۳)^۱ موپن می‌گوید رهبر جمهوری اسلامی ایران با نامه خود به ما جوانان اروپایی و آمریکایی نشان داد که چقدر با طرز تفکر جوانان غربی آشناست. حتی لحن بیان رهبر ایران به گونه‌ای بود که ما بتوانیم سخن او را بفهمیم و ابعاد مختلف آن را درک کنیم و نه صرفاً بشنویم و از آن بگذریم. (موپن، ۱۴ بهمن ۱۳۹۳: کد ۲۴۴۵۸۳)^۲

۲. آنچه امروز در فرانسه رخ می‌دهد موضوع گفتگوی «الکساندر بیوویس چیوا»^۳ از سخنگویان جلیقه‌زردها با خبرگزاری آنا شد تا با ایشان درباره اهداف و کارویژه‌های جنبش جلیقه‌زردها گفتگو کنیم. الکساندر اظهار می‌دارد: «... دخالت هرگونه دولتی را در اعتراضات اخیر فرانسه رد می‌کنیم. البته باید بگوییم که در این راه از برخی جنبش‌ها الهام گرفته‌ایم. به‌طور مثال از انقلاب ۱۹۷۹ (انقلاب اسلامی ایران) که علیه استبداد و برای رسیدن به دموکراسی بود نیز الهام گرفته‌ایم ولی اینکه بگوییم یک کشور خارجی در حال مدیریت این جریان است، کاملاً تکذیب می‌کنم. جلیقه‌زردها صدای واقعی و فروخورده مردم فرانسه هستند و شما می‌بینید که ۷۴ درصد مردم از این جنبش حمایت می‌کنند». (بیوویس چیوا، ۲۳ آذر ۱۳۹۷)^۴

پیروزی انقلاب اسلامی موجب گردید گفتمان‌های جدیدی البته همه در راستای مبارزه بی‌امان با امواج برخاسته از انقلاب اسلامی پدیدار گردد تا هریک به سهم خویش راه نفوذ این امواج را ببندد. لیکن به رغم همه تلاش‌ها و ترفندها و نقشه‌های براندازانه، جهان شاهد افول و خاموشی یکایک این نظریه‌ها طی چهار دهه اخیر بود. از جمله این نظریه‌پردازی‌ها می‌توان به دیدگاه‌هایی چون نظم نوین جهانی از جرج بوش پدر،^۵ برخورد تمدن‌ها از ساموئل هانتینگتون،^۶ برترین‌ها از آلون تافلر،^۷

1. <http://shafaqna.com/persian/other-news2/item105669/>

2. <https://rasanews.ir/fa/news/244583>.

3. Alexandria B. Shiva.

4. <https://ana.ir/fa/news/344112/32> & <https://www.mashreghnews.ir/news/919468>

5. George H. W. Bush, 1924-2018, New-World Order.

6. Samuel Huntington, 1927-2008, Clash of Civilization.

7. Alvin Toffler, 1928-2016, Future Shock.

دهکده جهانی از مارشال مک لوهان،^۱ پایان تاریخ از فرانسیس فوکویاما،^۲ و عدالت از جان رالز^۳ اشاره کرد. (ر. ک. محمدی، ۱۳۹۲: ۱۱۵ - ۱۱۳؛ لاریجانی، ۱۳۷۴: ۱۸۳ و ۲۷۶ - ۲۷۵ و ۲۸۰ - ۲۶۹؛ رهنمایی، ۱۳۸۷: ۲۵) نظریه پردازان غربی، به رغم تمام اختلافاتی که در نگرش به اوضاع جهان و انسان دارند، اما در اعطای نشان شایستگی به آمریکا برای حاکمیت و رهبری جهانی، پیوند زدن سرنوشت جهان به سرنوشت غرب، مصادره اندیشه منجی جهانی به نفع غرب، و سیطره بخشیدن به نظام لیبرال - دمکراسی هم‌آوا و هم‌اندیشند.

نظریه پردازان بالا از فرهنگ و تمدنی حمایت و تعریف و تمجید می‌کنند که توأم با خوی استکباری است و به فرمایش مقام معظم رهبری ریشه در فرهنگ و تاریخ روم باستان دارد؛ دورانی که براساس شواهد تاریخی بسیار ویرانگرتر و ظالمانه‌تر از جاهلیت قبل از اسلام به‌شمار می‌رود. از منظر ایشان، شاخص‌های مشترک دوران کنونی با دوران باستان عبارتند از: ترویج فرهنگ اباحی‌گری و بی‌مبالاتی، گسترش لجن‌زار اخلاقی، شقاوت‌گری و کشتار به اسم تمدن، مادِی‌گری و انحراف اخلاقی، مستی هواپرستی و مستی قدرت، انحصارطلبی، افکندن تور نامرئی برای صید جوانان، از خویش بیگانه‌سازی انسانیت، القاء دیدگاه‌های انحرافی با تمسک به سلاح علم، حرکت با خوی تجاوزگری به ملت‌ها و کشورها، گوی سبقت ربودن از دیگران در عهدشکنی، تلاش برای شکست و محو سایر تمدن‌ها، و فروغ‌لطفیدن در نفاق و دروغ. (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۳: ۱۶۳ - ۱۴۹)

ترفندهای اردوگاه غرب مستکبر در برابر رقیب تاکنون به اشکال گوناگون صورت پذیرفته است. از باب نمونه، بنا به گزارش سرویس بین‌الملل شبکه اطلاع‌رسانی مرصاد:

بسیاری از کارشناسان ارشد اندیشکده‌ها و پژوهشگران مطالعات راهبردی ایالات

1. Marshal McLuhan, 1911-1980; Global Village.

2. Francis Fukuyama, 1952-. The End of History and the Last Man.

3. John Rawls, 1921-2002. A Theory of Justice.

۴. نظر به اینکه تفصیل این دیدگاه سال‌ها قبل توسط نگارنده در یک مقاله و پس از آن در حجم یک کتاب ارایه شده است، در اینجا به ذکر آدرس بسنده می‌شود تا هر کسی علاقمند مطالعه است به آن منابع مراجعه کند. از جمله: - لاریجانی، محمدجواد، *کاوش‌های نظری در سیاست خارجی*، ص ۱۸۳ و ۲۸۰ - ۲۶۹، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۴.

- تافلر، ک. آلین، *تغییر ماهیت قدرت، دانش، ثروت و خشونت در آستانه قرن بیست و یکم*، ترجمه حسن نورایی بیدخت، با مقدمه‌ای از دکتر محمدجواد لاریجانی، ص ۶۴ تهران، مرکز ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۷۰.

- رهنمایی، سید احمد، «در اندیشه حکومت جهانی واحد»، *معرفت*، ش ۹۴، ص ۱۶، مهر ۱۳۸۴.

- رهنمایی، سید احمد، *حکومت جهانی واحد: رویارویی جهان‌بینی سکولار با جهان‌بینی توحیدی*، ص ۳۰ - ۲۱ و ۹۰ - ۷۲، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، ۱۳۸۷.

متحدہ آمریکا از جمله هنری کیسینجر،^۱ رابرت آینهورن،^۲ آنتونی کوردزمن،^۳ کنت پولاک^۴ و ... معتقدند که تغییر سیاست خارجی ایران توسط عناصر استحاله‌یافته مهم‌ترین و اصلی‌ترین عامل تغییر انقلاب اسلامی خواهد بود. تعبیر «تغییر سیاست خارجی ایران توسط عناصر استحاله‌یافته» تداعی‌کننده مفهومی تحت‌عنوان «نفوذ» است ... نفوذ، پیچیده‌ترین شکل اعمال قدرت است که از طریق تعامل اقدام به تحمیل سیاست‌ها می‌نماید، به‌گونه‌ای که سیاست‌های تحمیلی به‌عنوان خروجی سیستم تصمیم‌گیری نظام محسوب می‌گردد. (آزادی، کد ۳۰۱۱۵۰، ۲۶ / ۱۲ / ۱۳۹۵)^۵

از میان چهار نفر نامبردگان بالا، هنری کیسینجر، وزیر خارجه آمریکا در دولت ریچارد نیکسون، از سال ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۴ و مشاور امنیتی کاخ سفید در دوران متمدادی و متوالی، بیش از همه بر فروپاشی نظام جمهوری اسلامی از درون تأکید ورزیده است. کیسینجر «مدعی است که ایالات متحده باید افقی را پیگیری نماید تا براساس آن نسل آینده ایران فرآیند این تغییر را تکمیل نمایند» (همان) به نظر کیسینجر، «آمریکا باید درک کند که کدام جنبه از سیاست خارجی ایران سازگار با اهداف امنیتی ایالات متحده بوده و برای تقویت آن و تغییر سایر جنبه‌های سیاست خارجی ایران تلاش کند». (همان)

یک سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کیسینجر پیشنهاد می‌کند تنها راه مبارزه با انقلاب اسلامی ایران به پا کردن یک انقلاب کاملاً افراطی از نوع وهابی است. طالبان و القاعده و جبهه‌النصره و داعش نتیجه پروژه انقلاب سازی از همین نوع است که پیرو پیشنهاد کیسینجر پدید آمدند تا آن‌همه زحمت و رنج و مرارت بر جهان اسلام تحمیل کنند.

نمونه دیگر، مارک پالمر^۶ از مقامات و نظریه‌پردازان آمریکایی می‌گوید: «ایران به لحاظ وسعت سرزمینی، کمیت جمعیت، کیفیت نیروی انسانی، امکانات نظامی، منابع طبیعی سرشار و موقعیت جغرافیایی ممتاز در منطقه خاورمیانه و هارتلند نظام بین‌الملل، به قدرتی کم‌نظیر تبدیل شده است که دیگر نمی‌توان با یورش نظامی، آن را سرنگون کرد». از نظر پالمر، «تنها راه سرنگونی نظام جمهوری

1. Henry Alfred Kissinger.

2. Einhorn, Robert.

3. Anthony H. Cordesman.

4. Pollack, Kenneth.

5. <http://www.mersadnews.ir/news/301150>

6. Mark Palmer, 1941- 2013.

پالمر از استراتژیست‌های معروف آمریکایی است که در دستگاه دیپلماسی آمریکا از وی به‌عنوان یکی از نوآوران سیاست خارجی ایالات متحده نام می‌برند. <http://www.aviny.com/News/08/08/04/84.aspx>

اسلامی ایران، پیگیری جنگ نرم با استفاده از سه تاکتیک «دکترین مهار»، «نبرد رسانه‌ای» و «ساماندهی نافرمانی مدنی» ممکن است.^۱

این رویه در رویکردی خصمانه‌تر از سوی کنت پولاک^۲ دیگر استراتژیست مطرح آمریکایی بدین شکل مطرح شده، می‌گوید: «ما با یک قدرت شیطانی روبه‌رو هستیم که ۳۰ سال، ۵ رئیس‌جمهور آمریکا را با شکست مواجه کرده است». کارتر، ریگان، بوش، کلینتون، بوش (ر. ک. عبدالله و اسماعیلی، ۱۳۹۲: ۱۰۴) پولاک اکنون کجاست تا بنگرد که اواما و ترامپ دو رئیس‌جمهور بعدی نیز در رویارویی با جمهوری اسلامی ایران کاری از پیش نبرده‌اند و به ناتوانی خود در برابر نظام جمهوری اسلامی اقرار دارند.

در هر صورت، به‌رغم تمام تلاش‌هایی که به منظور توجیه و تبیین و تثبیت و تقویت نظام لیبرال دموکراسی از طریق چنین نقطه‌نظراتی صورت پذیرفته است، هیچ‌یک از آنها برگ‌برنده‌ای به دست صاحبان و هوادارانش در دستگاه‌ها و اردوهای سیاسی غرب نداده و بدین ترتیب تاکنون نتوانسته است از رو به افول گراییدن فرهنگ و تمدن غرب جلوگیری کند.

به‌هرحال، روند رو به رشد شگفت‌انگیز انقلاب اسلامی در سطح منطقه و جهان سهمگین‌ترین موجی بوده است که قدرت‌های غربی ضمن مواجهه با آن، از درگیر شدن با آن واقعا ناتوان و ناامیدند. ابرقدرت غربی در چنین وضعیتی از رویارویی با جمهوری اسلامی به حالتی از انکسار و انفعال کشنده یا همان وضعیت احتضار دچار گشته است و پیش‌روی خود فضایی جز فضای تسلیم و فنا نمی‌بیند. برخلاف برخی تبلیغات موج‌آفرین غرب علیه نظام جمهوری اسلامی، همچنین برخلاف نگرش لشکر پیاده نظام غرب و وادادگان سیاسی غرب در داخل و خارج، «جمهوری اسلامی، متحجر و در برابر پدیده‌ها و موقعیت‌های نوبه‌نو، فاقد احساس و ادراک نیست، اما به اصول خود به‌شدت پایبند و به مرزبندی‌های خود با رقیبان و دشمنان به‌شدت حساس است».^۳ امروزه دوست و دشمن در وصف و بیان عظمت اعجاب‌برانگیز ایران لب به سخن می‌کشایند و به اقتدار رو به رشد و افزایش جمهوری اسلامی ایران اعتراف می‌کنند.

از باب نمونه، اظهارات دکتر اندرسون، پژوهشگر و استاد دانشگاه سیدنی در رشته اقتصاد سیاسی در مصاحبه با روزنامه کیهان خواندنی است. به گفته وی «چهل سال درخشان ثابت کرد رهبری منطقه براننده ایران است». (اندرسون، ۲۰ بهمن ۱۳۹۶، کیهان)^۴ اندرسون در تجزیه و تحلیل خود

1. <http://www.aviny.com/News/08/08/04/84/aspX>.

2. Pollack Kenneth.

۳. همان.

4. <http://kayhan.ir/fa/news/125878>.

با تأکید بر نقش منطقه‌ای رو به رشد ایران به‌عنوان رهبر اتحاد غرب آسیا علیه مداخله امپریالیستی غرب، می‌گوید: «چنین اتحادی برای آینده منطقه برای مقابله با تلاش‌های مستمر قدرت‌های خارجی برای ایجاد تفرقه و بی‌ثباتی کشورهای منطقه به نفع خودشان بسیار مهم است ... آنها باید این نکته را بپذیرند که تنها جمهوری اسلامی ایران متعهد به این اصل و دارای اراده سیاسی و توانایی نقش رهبری منطقه است» (همان) نشریه فرانسوی لوموند دیپلماتیک نیز ایران را قدرت غالب منطقه با مرزهایی امن، مذهبی، دارای قومیت‌های گوناگون و با فرهنگ و از جنبه زبانی همگون پسند شمرده است. (لوموند دیپلماتیک، ۸ مرداد ۱۳۹۴) (۱۳۹۶)^۱

۳. بیانیه ناظر به وضعیت غرب در آستانه احتضار

مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم با توجه به نکته فوق اظهار داشته‌اند: «اکنون با گذشت چهل جشن سالانه انقلاب و چهل دهه فجر، یکی از آن دو کانون دشمنی^۲ نابود شده و دیگری^۳ با مشکلاتی که خبر از نزدیکی احتضار می‌دهند، دست‌وپنجه نرم می‌کند! و انقلاب اسلامی با حفظ و پایبندی به شعارهای خود همچنان به‌پیش می‌رود». (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۷: ۱۳ - ۱۲)

استفاده از تک‌واژه پرمحتوا و رمز و راز «احتضار» در بیانیه درواقع مرگ و افول ابرقدرت غربی به سرکردگی آمریکا را پیش‌بینی می‌کند. در جایگاه تحلیل و بررسی وضعیت رو به احتضار غرب لازم است به برخی از عوامل و نشانگان این وضعیت اشاره شود. اموری چون گسترش امواج انقلاب اسلامی، پیوست و رویش‌های انقلاب اسلامی در سطح جهان، اقتدار جمهوری اسلامی تا عمق استراتژیک دریای مدیترانه، فروپاشی اخلاقی در غرب، جنایت سردمداران کاخ سفید علیه شهروندان ناراضی، ناتوانی دولت‌های غربی در حل بحران‌های درونی، خودکشی کهنه‌سربازان، جرئت روزافزون شهروندان غربی، بیداری و شهادت ملت‌ها و دولت‌ها در برابر غرب استعمارگر از جمله این عوامل و نشانگان به‌شمار می‌روند.

بحران‌هایی چون سردرگمی در کشف معنای زندگی، مفاسد اخلاقی و اجتماعی، فروپاشی نظام خانوادگی، گسست نسل‌ها، تبعیض نژادی، فاصله فاحش طبقاتی، سیطره احزاب دولتی، گسترش روزافزون انواع آلام و رنج‌ها و ناپهنجاری‌های روانی و نظایر آن از جمله مواردی است که دامن غرب را فراگرفته و جایگاه برتری غرب را به چالش کشیده است. در اینجا کافی است به برخی از نشانگان نزدیک شدن غرب به وضعیت احتضار بسنده شود:

1. <http://www.fetan.ir/home/10172>.

۲. اتحاد جماهیر شوروی.

۳. ابرقدرت غربی.

یک. فروپاشی نظام و ارزش‌های اخلاقی در غرب

مروری بر مقاله آقای مایکل اسنایدر،^۱ نویسنده و محقق آمریکایی نشان روشنی از واقعیت نابسامان فرهنگی - اخلاقی حاکم بر آمریکاست. متن اصلی این مقاله حاوی نکات آماری دقیقی است که توسط مراکز معتبر آمار و سنجش آمریکا منتشر گردیده است و اسنایدر بر پایه همین آمار به یک‌صد واقعیت تلخ اشاره می‌کند که زمینه فروپاشی اخلاقی آمریکا را فراهم آورده است. در اینجا با رعایت اختصار، به ارایه تصویری از عنوان و آغاز مقاله اسنایدر همراه با ترجمه‌ای روان و آزاد از مقدمه مقاله و تعداد ده مورد از یک‌صد واقعیت مورد نظر اسنایدر بسنده می‌شود. ضمناً، از این نویسنده آینده‌پژوه آثار متعددی به چاپ رسیده است که مهم‌ترین آن اثری با عنوان «فروپاشی اقتصادی و پایان رؤیای آمریکا»^۲ است. گرچه آمار ارایه‌شده در این مقاله مربوط به سال ۲۰۱۴ می‌باشد، لیکن بنا بر تحقیق وضعیت امروز آمریکا از جنبه مفاسد اخلاقی و فروپاشی نظام و ارزش‌های والای انسانی به مراتب از وخامت بیشتری برخوردار است. البته اکنون یک مستند آماری روزآمد به رتبه مستند آماری اسنایدر در دسترس نیست که بتوان به آن استناد جست.

Monday, August 15, 2016; The Truth

100 Facts About The Moral Collapse Of America That Are Almost Too Crazy To Believe
April 9, 2014 Michael Snyder America,

یک صد واقعیت شاخص فروپاشی اخلاقی آمریکا

آغاز یک پایان

(واقعیتی که باور کردنش بسیار سخت است)

(نوشته مایکل اسنایدر ترجمه سید احمد رهنمایی)

بسیاری از مردم آمریکا خوش ندارند با واقعیت‌هایی ناخوشایند در مورد کشورشان روبه‌رو شوند. برخی هم نظرشان بر این است که برای اصلاح آمریکا باید سیاستمداران شایسته‌ای بر این کشور حکمرانی کنند و به اصلاحات و ساماندهی‌های اقتصادی و اجتماعی بپردازند. اما مشکلات آمریکا عمیق‌تر از آن است که بتوان با یکسری اصلاحات اقتصادی و اجتماعی و یا با جایگزین شدن سیاستمداران از عهده حل آنها برآمد. بسیاری از مردم سعی دارند واقعیت‌های موجود را رویدادهایی

1. Michael Snyder, is the founder and publisher of The Economic Collapse Blog and End Of The American Dream.
2. The Economic Collapse Blog and End Of The American Dream

نادر و استثنایی تلقی کنند، لکن آن‌چنان که مشهود است این واقعیت‌های تلخ حکم یک جریان مستمر و جاری را پیدا کرده است. از آن‌میان یک صد واقعیت باورنکردنی را می‌شود به شرح زیر بیان داشت:

۱. تقریباً یک‌سوم جمعیت آمریکا مبتلا به انواع بیماری‌های ناشی از مقاربت جنسی (تقریباً ۱۱۰ میلیون نفر) می‌باشند؛
۲. سالانه ۲۰ میلیون مورد بر مبتلایان به بیماری‌های مقاربت جنسی افزوده می‌شود؛
۳. بالاترین نرخ ابتلا به بیماری‌های ناشی از مقاربت‌های جنسی از میان کشورهای صنعتی به آمریکا تعلق دارد؛
۴. بالای ۵۰ درصد نرخ سالانه مبتلایان به امراض مقاربت جنسی در رده سنی ۱۵ تا ۲۴ سالگی قرار دارند؛
۵. هر ساله بالغ بر ۱۶ بلیون دلار هزینه درمان و رسیدگی به بیماران مقاربتی در آمریکا می‌باشد؛
۶. بالغ بر ۲۴ درصد از نوجوانان و جوانان مبتلا به بیماری‌های مقاربتی بر روابط جنسی غیرکنترل‌شده استمرار می‌ورزند؛
۷. آموزگاران مهدهای کودک در شهر شیکاگو متعهد به آموزش روزانه به مدت ۳۰ دقیقه امور جنسی به کودکان هستند؛
۸. بالاترین نرخ آبستنی نوجوانان و جوانان ناشی از روابط جنسی در میان کشورهای صنعتی در آمریکا به ثبت رسیده است؛
۹. دست‌کم دوسوم افراد در سنین ۱۵ تا ۲۴ سالگی درگیر امور جنسی کلامی و شفاهی هستند؛
۱۰. دست‌کم یک نفر از هر چهار نفر دختر نوجوان به یکی از بیماری‌های مقاربتی مبتلا می‌باشد؛ (ر. ک. اسنایدر، ۲۰۱۴ م)

<http://thetruthwins.com/archives/author/Admin>, See: Snyder, Michael, "100 facts about the Moral Collapse of America That Are Almost Too Crazy to Believe", USA, 09, April, 2014.

دو. جنایت غرب علیه شهروندان ناراضی

دولت آمریکا هر گاه تصور کند گروهی با پشتوانه فکری، اعتقادی و یا قومی و فرهنگی بناست اظهار نارضایتی کنند، به کمتر از قتل عام و قلع و قمع آنان بسنده نمی‌کند. جریان قتل عام فرقه داوودیه توسط دولت آمریکا یک نمونه عملیات مجرمانه و جنایتکارانه، بلکه «یکی از وحشیانه‌ترین نوع کشتار در طول تاریخ است» (محرابی، ۱۳۹۴)^۱ این رویداد هولناک در ۲۸ فوریه سال ۱۹۹۳ تا ۱۹ آوریل با یورش ناگهانی به شیوه جنگی در مونت کارمل شهر واکو واقع در ایالت تگزاس آغاز شد و در ۱۹ آوریل، دولت

1. <https://www.farsnews.com/news/88040806>.

آمریکا تانک‌ها را برای تخریب و نابودی و پخش کردن گاز در ساختمانی که مردم در آن زندگی می‌کردند، به محل اعزام کرد. در این جنایت بیش از ۵۴ میان‌سال و بزرگ‌سال و ۲۵ کودک و خردسال در آتش خشم افبی‌آی سوختند. (استورکن^۱ و دور،^۲ ۲۰۰۷/۲/۲۸ و رالز،^۳ ۲۰۰۷/۲/۲) رهبر فرزانه انقلاب اسلامی در نماز جمعه تاریخی ۲۹ خرداد سال ۱۳۸۸، خطاب به سردمداران غرب، به‌ویژه آمریکا یادآور شدند که کشوری که دستش به خون افراد بی‌گناهی مانند زنان و کودکان پیر و فرقه داوودی‌ها آلوده است، حق ندارد دم از حقوق بشر بزند. (مقام معظم رهبری، ۱۳۸۸/۳/۲۹)^۴

سه. خودکشی کهنه سربازان غرب

آمار تکان‌دهنده حکایت از اقدام به خودکشی تعداد انبوهی از کهنه سربازان آمریکایی شرکت‌کننده در جنگ‌های آمریکا در عراق و افغانستان و سایر کشورهای جهان دارد. آنچه در زیر می‌آید گزارشی از این ماجرا در میان کهنه‌سربازان آمریکایی است؛ رویدادی که دولت و ارتش آمریکا را با چالش جدی مواجه ساخته است.

پرس‌تی‌وی نوشت: براساس گزارش هافینگتون پست، بعد از گذشت یک‌دهه از جنگ آمریکا در افغانستان، در هر ۸۰ دقیقه یک کهنه‌سرباز آمریکایی خودکشی می‌کند.^۵ به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شبکه خبری العالم، جدیدترین بازبینی سالانه سازمان امور کهنه‌سربازان آمریکا که زیر نظر وزارت دفاع این کشور فعالیت دارد، نشان داد که بیش از یک‌هزار و ۱۰۰ تن از نظامیان آمریکایی در فاصله زمانی سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۹ خودکشی کرده‌اند که این آمار بیش از تعداد نظامیان آمریکایی است که از سال ۲۰۰۱ تاکنون در افغانستان کشته شده‌اند.^۶ (کد خبر: ۲۰۲۱۸۴؛ تاریخ انتشار: ۱۵ آبان ۱۳۹۰ - ۱۱: ۴۱ 06 November 2011)

چهار. جرئت و جسارت روزافزون ملت‌ها و دولت‌ها در برابر غرب

در این راستا، می‌توان به دو جنبش انقلابی وال استریت در آمریکا^۷ و جلیقه زردها در فرانسه^۸ و سایر کشورهای غربی اشاره کرد. این دو خیزش مردمی خبر از ضعف و ناتوانی دولت‌های مزبور در

1. Justin Sturken.
2. Mary Dore.
3. Neil Rawles.
4. <https://www.mashreghnews.ir/news/101407>.
5. <https://www.tabnak.ir/fa/news/202184>.
6. <https://fa.alamtv.net/news/49083>.
7. <https://www.bultannnews.com/fa/news/62803>.
8. <http://sahebkhavar.ir/news/30015066>.

حل و فصل مشکلات جامعه غربی می‌دهند. تاکنون هر دو جنبش مورد بی‌مهری فزاینده دولت‌های غربی قرار گرفته‌اند و در این راستا به خصوص دولت‌های آمریکا و فرانسه از برخورد حذفی و سرسختانه در برابر این دو جنبش دریغ نورزیده‌اند. (ر. ک. رهنمایی، ۱۳۹۸: ۱۳۹ - ۱۳۰)

نتیجه

از بیانیه گام دوم به دست آمد که بیانیه همچنان که تحفظ بر اقتدار و استقلال و پیشرفت و عزت ملی و مرزبندی با دشمن را از جمله اصول مسلم و خدشه‌ناپذیر و عوامل بقا و تداوم انقلاب اسلامی دانسته، تخطی و انحراف از آنها را هرگز مجاز نمی‌شمرد. این بیانیه در جانب تأمین مقاصد تردیدناپذیر بین‌المللی نیز بر اصول سه‌گانه حاکم بر روابط بین‌الملل یعنی عزت، حکمت و مصلحت اصرار می‌ورزد. تأمین و تدارک امور فوق فلسفه صدور بیانیه را تبیین می‌نماید. بدین ترتیب بر اساس بیانیه گام دوم تحفظ بر عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن بر سه اصل عزت، حکمت و مصلحت به مثابه اصول حاکم بر روابط بین‌الملل تأثیر می‌گذارد و در نتیجه روابط بین‌الملل را سامان می‌بخشد.

به مفاد رهنمودهایی که از بیانیه گام دوم به دست می‌آید، بازگشت به درون و توجه به درون‌مایه‌های درونی کشور و ملت و نظام جمهوری اسلامی راه را پیش‌روی تحقق بخشیدن به آرمان‌های متعالی انقلاب اسلامی روشن و هموار خواهد ساخت. در این راستا هرگز نباید از نقش برجسته ایمان، جهاد، شجاعت و حکمت مدیران انقلابی و جهادی غافل ماند. اینها افزون بر عناصری چون دانش و تقوا، به موازات یکدیگر ساز و کار لازم برای تشکیل تمدن عظیم اسلامی را فراهم می‌آورند.

در بیانیه گام دوم به دو هفتگانه پرداخته شده است: هفتگانه اول حاصل از برکات انقلاب اسلامی و هفتگانه دوم ناظر به توصیه‌ها. با تأمل در خصوص این دو هفتگانه در می‌یابیم که از منظر مقام معظم رهبری نیل به تمدن بزرگ اسلامی چشم‌انداز برجسته بیانیه گام دوم به‌شمار می‌رود. آثار و نشانگان انقلاب اسلامی در سطوح ملی و فراملی طی چهل سال گذشته نشان داد که انقلاب اسلامی از چنین اقتضاء عظیم و سرنوشت‌سازی برخوردار بوده و خواهد بود. در واقع، عزم و اراده و عملکرد یاران و هواداران انقلاب اسلامی در پرتو منویات والای امام راحل علیه السلام و رهنمودهای بصیرت‌افزای مقام معظم رهبری بیش از هر عاملی دیگر زمینه را برای تحقق تمدن بزرگ اسلامی در سطح جهان فراهم خواهد ساخت. پیرو اوضاع و شرایطی که بر جهان شرق و غرب حکمفرماست، همچنین با توجه به موقعیتی که برای انقلاب اسلامی پدیدار گشته است، آینده بسیار نویدبخشی را

می‌توان برای به ثمر نشستن تمدن بزرگ اسلامی پیش‌بینی کرد. این مطلب را باید موضوع پژوهش مستقلی قرار داد و در اطراف آن تأملات جدی به عمل آورد.

ضمناً از نظر نباید دور داشت که بازی کردن در میدان فتنه و نیرنگی که دشمن از هر طریقی و به هر بهانه‌ای از جمله به بهانه مذاکرات تدارک دیده است به حرکت رو به رشد و تعالی بخش و زمینه ساز تمدن بزرگ اسلامی بسیار آسیب خواهد رساند. از این رو در مسیر محقق‌سازی تمدن اسلامی، تحفظ بر مرزبندی با دشمنان یکپارچه و هم‌دست آمریکایی - اروپایی انقلاب اسلامی و به موازات آن، دقت در صیانت از ارزش‌های برجسته و ماندگار انقلابی و ملی و فرهنگی خود بسیار سرنوشت‌ساز و حایز اهمیت است. افزون‌براین، پرهیز جدی از انتخاب سبک زندگی غربی و تلاش بی‌وقفه برای اداره زندگی به سبک اسلامی حرکت‌های انقلابی را از خطر گرفتار آمدن در دام بحران‌های معنوی و اخلاقی و سیاسی و اقتصادی می‌رهاند و راه رسیدن به قلّه تمدن بزرگ اسلامی را پیش روی رهروانش هموار می‌سازد.

منابع و مأخذ

۱. آزادی، علیرضا، «حرکت در مسیر تحقق رؤیای هنری کیسینجر، تغییر انقلاب اسلامی از درون»، *سرویس بین‌الملل شبکه اطلاع‌رسانی مرصاد*، کد ۳۰۱۱۵۰، ۳۰/۱۲/۲۶، ۱۳۹۵.
۲. اسنایدر، مایکل، *یک‌صد واقعیت شاخص فروپاشی اخلاقی آمریکا: آغاز یک پایان*، ترجمه سید احمد رهنمایی، جزوه غیر منتشره.
۳. امام خمینی، سید روح‌الله، ۱۳۹۲، *سیاست خارجی و روابط بین‌الملل از دیدگاه امام خمینی (علیه‌السلام)*، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (علیه‌السلام).
۴. امام خمینی، سید روح‌الله، ۱۳۷۸، *صحیفه امام خمینی*، تهران، مرکز تنظیم و نشر آثار امام خمینی. (سخنرانی در اجتماع گروهی از مسلمانان پاکستانی و هندی مقیم ایران، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸)
۵. امام خمینی، سید روح‌الله، ۱۳۷۸، *صحیفه امام خمینی*، تهران، مرکز تنظیم و نشر آثار امام خمینی. (پیام امام خمینی (علیه‌السلام) در رابطه با هفته بسیج مستضعفین، ۱/۱۲/۱۳۵۸)
۶. اندرسون، تیم، «چهل سال درخشان ثابت کرد رهبری منطقه برازنده ایران است»، در مصاحبه اختصاصی با *روزنامه کیهان*، ۱۳۹۶/۱۱/۲۰، کد خبر: ۱۲۵۸۷۸.
۷. پایگاه اطلاع‌رسانی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، «*جنگ سرد*».
۸. پایگاه خبری تحلیلی فتن به نقل از نشریه فرانسوی لوموند دیپلوماتیک، «*ایران قدرت برتر منطقه*»، ایران، ۱۳۹۴/۵/۸.

۹. تافلر، ک. آلوین، ۱۳۷۰، *تغییر ماهیت قدرت، دانش، ثروت و خشونت در آستانه قرن بیست و یکم*، ترجمه حسن نورایی بیدخت، با مقدمه‌ای از دکتر محمد جواد لاریجانی، ص ۶۴، تهران، مرکز ترجمه و نشر کتاب.
۱۰. چیوا بیوویس، الکساندر، در مصاحبه اختصاصی با *آنا*، (خبرگزاری دانشگاه آزاد اسلامی) ۲۳ آذر ۱۳۹۷.
۱۱. حیدری، محمدصادق، ۱۳۹۹، *بررسی نخبگانی بیانیه گام دوم انقلاب، مرحله اول: تقریر قاعده‌مند*، قم، دبیرخانه بیانیه گام دوم انقلاب جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، شورای اندیشه‌ورز.
۱۲. خامنه‌ای، سید علی (مقام معظم رهبری)، ۱۳۹۷، *بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به ملت ایران*، تهران، سازمان اوقاف و امور خیریه.
۱۳. خامنه‌ای، سید علی (مقام معظم رهبری)، *خطبه نماز جمعه تهران*، ۱۳۸۸/۳/۲۹.
۱۴. خامنه‌ای، سید علی (مقام معظم رهبری)، ۱۳۹۳، *دوران جدید عالم*، تهران، مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی.
۱۵. خامنه‌ای، سید علی (مقام معظم رهبری)، *سخنرانی در دیدار با جوانان استان اصفهان*، ۱۳۸۰/۸/۱۲.
۱۶. رهنمایی، سید احمد، ۱۳۸۴، «در اندیشه حکومت جهانی واحد»، در *معرفت*، ش ۹۴، مهر.
۱۷. رهنمایی، سید احمد، ۱۳۸۷، *حکومت جهانی واحد: رویارویی جهان‌بینی سکولار با جهان‌بینی توحیدی*، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام.
۱۸. رهنمایی، سید احمد، ۱۳۹۸، «غرب در احتضاری نزدیک»، در *فرهنگ پویا*، ش ۴۱، پاییز.
۱۹. عبدالله، عبدالمطلب و مصطفی اسماعیلی، ۱۳۹۲، «راهبرد سیاست خارجی آمریکا در قبال انقلاب اسلامی: تداوم یا تغییر؟»، در *فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهشنامه انقلاب اسلامی*، سال دوم، ش ۷، تابستان.
۲۰. لاریجانی، محمدجواد، ۱۳۷۴، *کاوشه‌ای نظری در سیاست خارجی*، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۲۱. محرابی، جواد، ۱۳۹۴، در *گفت‌وگو با خبرنگار گروه آیین و اندیشه خبرگزاری فارس*.
۲۲. محمدی، منوچهر، ۱۳۹۲، *دستاورد های کلان انقلاب اسلامی در سطح ملی، منطقه‌ای، جهانی و تاریخی*، قم، دفتر نشر معارف.
۲۳. موپن، کالب تی، ۱۳۹۳، در مصاحبه اختصاصی با *خبرگزاری رسا*، ۱۸ بهمن.
۲۴. موپن، کالب تی، ۱۳۹۵، *سخنرانی در جمع مردم دیتروید*، ۲۵ آذر، کد ۲۵۴۱.
۲۵. موپن، کالب تی، ۱۳۹۳، *مصاحبه با موضوع استکبارستیزی*، بهمن، کد ۲۴۴۵۸۳.

۲۶. نصر دهنزیری، الماس و حسن تالشان، ۱۳۹۳، «تاثیر انقلاب اسلامی ایران در بیداری اسلامی تونس»، در *فصلنامه سیاست* (مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران)، ش ۴، دوره ۴۴، زمستان.

۲۷. هانتینگتون، ساموئل پی، ۱۳۷۸، *برخورد تمدن‌ها و بازسازی نظم جهانی*، ترجمه محمدعلی حمید رفیعی، تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

۲۸. یاگک، جان، ۱۳۸۴، *جنگ سرد صلح سرد: آمریکا و روسیه در جنگ سرد (۱۹۹۱ - ۱۹۴۱)*، ترجمه دکتر عزت‌الله عزتی و محبوبه بیات، تهران، قومس.

29. Snyder, Michael, "100 facts about the Moral Collapse of America That Are Almost Too Crazy to Believe", USA, 09, April, 2014. See:

30. Neil Rawles (February 2, 2007) Inside Waco (Television documentary) Channel 4 / HBO.

31. Justin Sturken and Mary Dore (2007/02/28) "Remembering the Waco Siege", ABC News. Retrieved 2008/06/23

32. http://shafaqna.com/persian/other_news2/item/105669

33. <http://thetruthwins.com/archives/author/Admin>

34. <http://www.fetan.ir/home/10172>

35. <http://www.ibna.ir/fa/report/229258>

36. <http://www.imam-khomeini.ir/fa/c13-21782>

37. <http://www.mersadnews.ir/news/301150>

38. <http://www.mersadnews.ir/nws/301150>

39. <https://fa.alalamtv.net/news/49083>

40. <https://rasanews.ir/fa/news/244583>

41. <https://teeh.ir/fa/news-details/2541>

42. <https://www.fardanews.com/fa/news/248360>

43. <https://www.farsnews.com/news/8804080620>

44. <https://www.mashreghnews.ir/news/101407>

45. <https://www.mashreghnews.ir/news/919468>

46. <https://www.tabnak.ir/fa/news/202184>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی